

BIJZONDERE WAARNEMINGEN

PERIODE OKTOBER – DECEMBER 2012

In deze rubriek worden waarnemingen opgenomen uit de fusiegemeenten Aarschot, Begijnendijk, Bekkevoort, Bierbeek, Boutersem, Diest, Geetbets, Glabbeek, Hoegaarden, Holsbeek, Kortenaeken, Landen, Linter, Lubbeek, Rotselaar, Scherpenheuvel-Zichem, Tielt-Winge, Tienen, Tremelo en Zoutleeuw.

Systematiek en nomenclatuur zijn dezelfde als gebruikt op www.waarnemingen.be.

*De in de tekst vermelde **grafieken** die telkens al een hele reeks waarnemingen van een soort en één gebied bundelen, werden omwille van ruimtegebrek opgenomen in een versie van deze tekst op onze website www.vogelwerkgroep-oost-brabant.be.*

Kort overzicht:

Ondanks dat het een relatief kalm najaar was voor echte zeldzaamheden werden in de regio toch een aantal boeiende soorten waargenomen. Van roofvogels was een overvliegende Zeearend in Glabbeek op 28 oktober zeker top-of-the-bill. Zeldzame steltlopers waren er voor de verandering eens niet. We zitten dan ook al snel bij de zangvogels. Een Graszanger die over het Webbekomsbroek vloog was pas de tweede voor Oost-Brabant. Er waren 3 meldingen van 4 Sneeuwgorzen wat een record is voor de streek. Slechts één ervan vloog over, de pleisterende exemplaren waren de eerste sinds begin jaren '90. Er waren ook vele Pestvogels in het land en we kregen in onze streek ook de nodige aantallen. Met 39 ex. op 16 locaties hadden we één van de beste jaren. We waren de laatste jaren meer gewend maar een Witkopstaartmees in Tienen blijft een goede soort. Er waren er overigens in gans het land veel minder dan de 2 voorbije winters. Verder waren 3 Roodkeelpiepers (Bierbeek, Hoegaarden en Tienen) en een ringvangst van een Bladkoning in Scherpenheuvel-Zichem bij de betere waarnemingen van deze 3 maanden.

De waarnemingen:

De enige **Geoorde Fuut** *Podiceps nigricollis* van deze najaarsperiode zwom op 28 oktober in Boutersem – Vijvers van Roosbeek.

Op 27 oktober vlogen 2 **Roerdompen** *Botaurus stellaris* over Boutersem – Velpevallei Butsel/Roosbeek. Een van de vogels ging hier mogelijk naar

beneden, het tweede exemplaar ging mogelijk zitten aan de vijvers van het kasteel (Rogier Brouwers). In Scherpenheuvel-Zichem – De Kuilen, pleisterde 1 ex. op 30 november (Karel Van Rompaey en Eddie Meynen). In Zoutleeuw – Het Vinne werd 1 ex. gezien op 20 en 22 oktober en terug vanaf 3 december. Dit laatste exemplaar werd gezien in gezelschap van een tweede vogel op 26 en 27 december (vele waarnemers).

In maar liefst 43 gebieden werden **Grote Zilverreigers** *Casmerodius albus* waargenomen. Dit gaf 188 waarnemingen met een totaal van 322 gemelde exemplaren. Hier zitten natuurlijk heel wat dubbeltelling tussen van lang pleisterende exemplaren in eenzelfde gebied. We vermelden hier enkel de grootste aantallen (>5). Deze waren te zien in Bierbeek – Vinaaf met 7 ex. overvliegend op 21 oktober, in Diest – Webbekomsbroek met 11 ex. (10 ex. invallend en 1 ex. al pleisterend) op 30 december, in Glabbeek – De Paddepoel met 6 ex. op 13 oktober, in Kortenaeken met 9 ex. overvliegend op 18 oktober, in Tienen – Bezinkingsputten met 6 ex. overvliegend op 19 oktober en 24 ex. overvliegend op 20 oktober en in Zoutleeuw – Het Vinne met 8 ex. op 9 december.

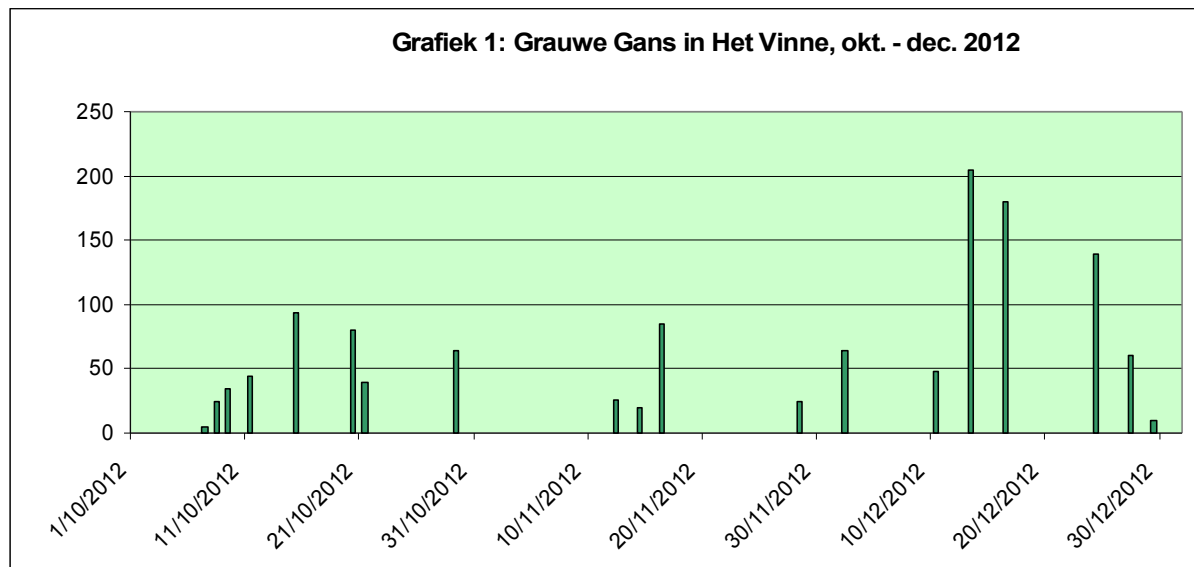
De laatste **Ooievaar** *Ciconia ciconia* van het jaar vloog op 10 oktober over Tienen – Bezinkingsputten.

Op 22 november pleisterde een **Zwarte Zwaan** *Cygnus atratus* in Zoutleeuw – Het Vinne.

Het was een kalm najaar in de regio voor noordelijke ganzensoorten. Van **Toendrarietgans** *Anser serrirostris* werden er enkel gezien in Scherpenheuvel – Zichem – Zichem met 6 ex. overvliegend op 12 oktober en in Tienen – Bezinkingsputten met 1 ex. overvliegend op 8 december en 7 ex. overvliegend op 29 november. **Kolganzen** *Anser albifrons* waren er iets meer. Bij alle waarnemingen gaat het om overvliegende exemplaren. Deze waren te zien in Aarschot – Achter Schoonhoven met 4 ex. op 28 november, in Boutersem – Roosbeek met 23 ex. op 23 oktober, in Holsbeek met 1 ex. op 28 oktober, in Landen – Attenhoven met 5 ex. op 29 november, in Scherpenheuvel-Zichem – Zichem met 2 ex. op 27 oktober, in Tienen – Bezinkingsputten met 23 ex. op 27 oktober, 25 ex. op 28 november en 19 ex. op 29 november, in Tienen – Breisembroek met 11 ex. op 21 oktober, in Tienen – Driebekveld met 88 ex. op 28 november en in Zoutleeuw – Het Vinne met 1 ex. op 2 december.

Grauwe Ganzen *Anser anser* waren goed vertegenwoordigd met volgende lijst van waarnemingen. Boutersem – Roosbeek Vijvers met 1 ex. op 14 oktober, 18 november en 15 december; Diest – Webbekomsbroek met 2 ex. op 14 december, 4 ex. op 3 en 17 november, 5 ex. op 26 november, 7 ex. op 16 november en 15 ex. op 29 december; Glabbeek – Bunsbeek met 3 ex.

overvliegend op 6 november; Geetbets – Aronst Hoek met 47 ex. op 30 december, 55 ex. op 16 december en 78 ex. op 2 december; Glabbeek – Paddepoel met 60 ex. overvliegend op 6 oktober; Holsbeek – Nieuwrode met 30 ex. overvliegend op 15 oktober; Scherpenheuvel-Zichem – Vierkensbroek met 1 ex. op 1, 26 en 28 december, 8 ex. op 30 december, 18 ex. op 17 november, 25 ex. op 28 december en 31 ex. op 29 december; Scherpenheuvel-Zichem – Zichem met 3 ex. op 9 oktober en 8 ex. op 27 oktober, Tienen – Bezinkingsputten met 2 ex. op 7 oktober, 3 ex. op 11 oktober en 21 november, 7 ex. op 2 december, 26 ex. op 8 december, 30 ex. op 27 oktober, 59 ex. op 27 december, 61 ex. op 6 december, 89 ex. op 29 november en 108 ex. 18 december; Tienen – Laterbroeken/Koeienweide met 30 ex. op 24 december en 70 ex. op 16 december; Zoutleeuw – Het Vinne met waarnemingen op 19 dagen en een maximum van 205 ex. op 13 december. Zie *Grafiek 1* voor de details.

Er werden voor de regio een uitzonderlijk aantal waarnemingen van **Brandganzen** *Branta leucopsis* gedaan met in Boutersem – Roosbeek Vijvers 1 ex. op 4 december en 2 ex. op 15 december, in Rotselaar – De Plas 30 ex. op 16 december, in Scherpenheuvel-Zichem – Vierkensbroek 1 ex. op 2 november, in Scherpenheuvel-Zichem – De Vijvers 10 ex. op 13 november en 14 ex. op 14 oktober, in Tienen – Bezinkingsputten 2 ex. op 11 november, in Tienen – Laterbroeken 1 ex. op 24 december en in Zoutleeuw – Het Vinne 6 ex. op 13 en 16 december en 16 ex. op 12 december.

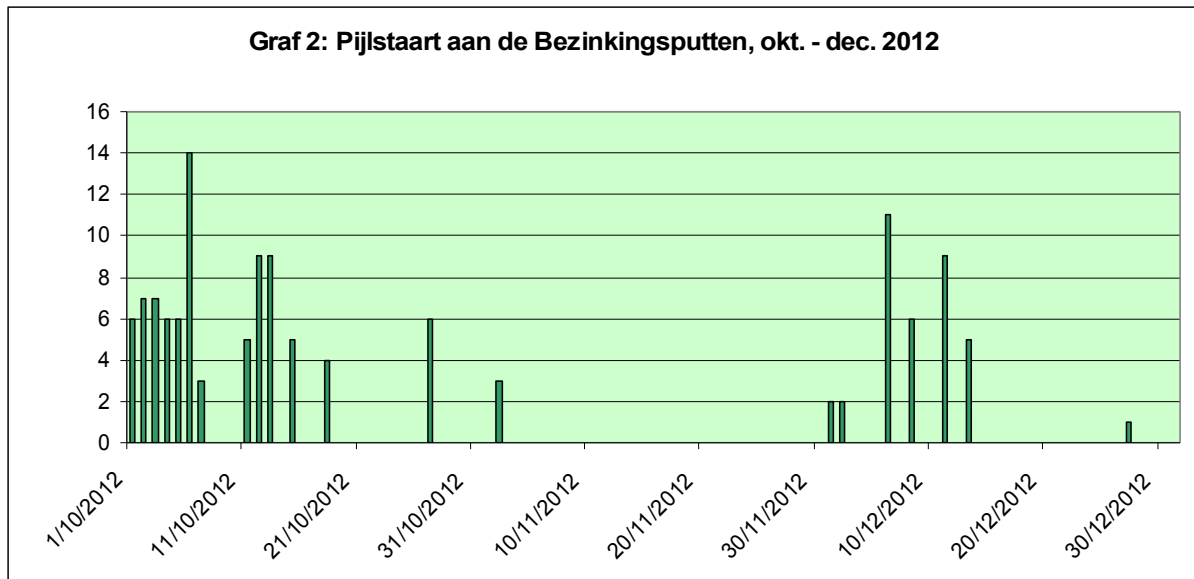
Met kleine aantallen **Bergeenden** *Tadorna tadorna* ging we naar het eindejaar toe. Buiten 1 ex. op 7 oktober en Zoutleeuw – Het Vinne waren alle waarnemingen in december, buiten 1 geval in november maar aansluitend bij december. In slechts 4 overige gebieden werden er nog gezien en dit waren Geetbets – Aronst Hoek met 1 ex. op 16 december, Scherpenheuvel-Zichem – Vierkensbroek met 1 ex. op 1 december, Tienen – Bezinkingsputten met 2 ex.

op 29 november en 18 december, 3 ex. op 1 en 8 december en 4 ex. op 2, 11, 13, 23 en 27 december en in Tienen – Laterbroeken met 2 ex. op 16 december.

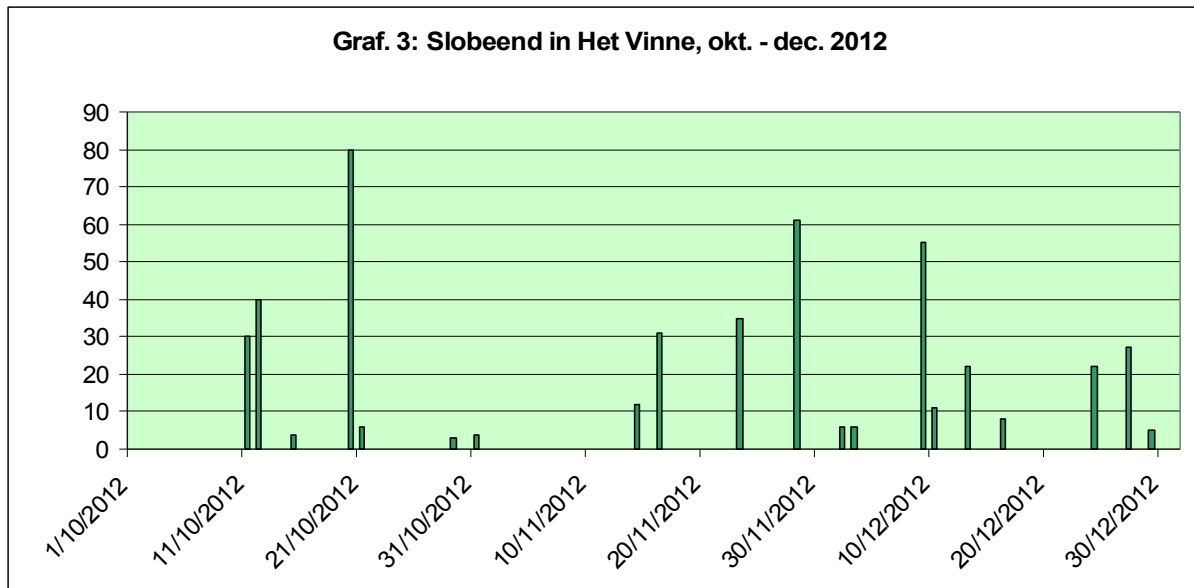
Een groep van maar liefst 10 **Mandarijneenden** *Aix galericulata* zat op 20 november in Rotselaar – Wezemaal. Eén exemplaar zat hier op 5 oktober. In Scherpenheuvel-Zichem – Vierkensbroek zaten 1 ex. op 20, 21 en 30 december en 2 ex. op 1 en 8 december.

Er werden wel wat meer **Smienten** *Anas penelope* geobserveerd dan in dezelfde periode vorig jaar. We telde er maar liefst in 8 gebieden. We beginnen in Boutersem – Roosbeek Vijvers met 2 ex. op 28 oktober, dan gaan we naar Geetbets – Aronst Hoek met 2 ex. op 30 december, Kortenaken – Wachtbekken van Kersbeek-Miskom met 4 ex. op 15 december, Scherpenheuvel-Zichem met 1 ex. op 11 november, 3 ex. op 30 december, 4 ex. op 28 december en 12 ex. op 29 december, Tienen – Bezinkingsputten met 1 ex. op 24 oktober en 15 november, 2 ex. op 27 oktober, 3 ex. op 13 oktober, 4 ex. op 4 en 29 oktober, 1 november en 8 december en 8 ex. op 16 oktober, in Tienen – Laterbroeken/Koeienweide met 4 ex. op 16 december, 17 ex. op 16 december en 40 ex. op 24 december en in Zoutleeuw – Het Vinne met 1 ex. op 12 oktober en 29 december, 2 ex. op 28 november en 9 december, 3 ex. op 23 en 27 november en 16 december en 15 ex. op 27 december.

Pijlstaarten *Anas acuta* waren in 7 gebieden aanwezig, een aantal plaatsen dat we niet zo snel bereiken voor deze winterse soort. Eenmalige waarnemingen werden gedaan in Boutersem – Roosbeek Vijvers met 1 ex. op 8 december, in Glabbeek – Paddepoel met 2 ex. op 23 oktober, in Kortenaken – Wachtbekken van Kersbeek-Miskom met 1 ex. op 14 oktober, in Rotselaar – De Plas met 1 ex. op 16 december en in Tienen – Laterbroeken met 4 ex. op 24 december. In Scherpenheuvel-Zichem – Vierkensbroek zaten er al wat meer met 2 ex. op 17 en 28 december, 3 ex. op 21 december, 6 ex. op 30 december en 9 ex. op 29 december. In Tienen – Bezinkingsputten werden er op 22 dagen waargenomen met een max. van 14 ex., zie hiervoor *Grafiek 2*.

En eindigen doen we in Zoutleeuw – Het Vinne met 1 ex. op 11 oktober, 16 november en 2 en 24 december, 4 ex. op 13, 27 en 29 december, 7 ex. op 28 november, 8 ex. op 16 december en 10 ex. op 23 november. In 5 gebieden werden **Slobeenden** *Anas clypeata* waargenomen. Enkel in Tienen – Laterbroeken ging het om een eenmalige waarneming van 3 ex. op 16 december. Wat vooral opviel waren de hoge aantallen van de soort voor deze periode. De gebieden waar ze zaten waren Boutersem – Roosbeek Vijvers met 1 ex. op 17 december, 6 ex. op 14 oktober, 9 ex. op 28 oktober en 15 december, 19 ex. op 10 december, 32 ex. op 12 november en 68 ex. op 18 november, Scherpenheuvel-Zichem – Vierkensbroek/De Kuilen met 1 ex. op 1, 2, 7, 12, 18, 20 en 30 oktober en 1 december, 2 ex. op 17 november en 6 ex. op 30 november en Tienen – Bezinkingsputten met 1 ex. op 3 en 29 oktober, 2 ex. op 21 november, 3 ex. op 6 en 10 oktober, 6 ex. op 2 en 7 oktober en 18 november, 7 ex. op 27 oktober, 8 ex. op 22 oktober, 11 ex. op 15 november en 12 ex. op 27 november. In Zoutleeuw – Het Vinne zaten de meeste exemplaren. Er werden er op 20 dagen waargenomen met een max. van 80 ex.. Zie de details in *Grafiek 3*.

Voor de eenden eindigen we met een waarneming van een mannetje **Grote Zaagbek** *Mergus merganser* dat van 15 tot 17 december pleisterde in Boutersem – Roosbeek Vijvers.

Een heel late **Zwarte Wouw** *Milvus migrans* vloog op 19 oktober over Boutersem – Roosbeek. Het is pas de eerste keer dat deze soort in deze periode in de regio wordt gezien (Bart Vandermaesen). **Rode Wouwen** *Milvus milvus* waren er wel wat maar toch beduidend minder dan de recordaantallen van het vorige jaar. Een opsomming van alle gegevens geeft ons in Boutersem – Roosbeek 1 ex. op 19 oktober, in Diest – Blakenberg 1 ex. op 1 november, in Holsbeek – St.-Pieters-Rode 2 ex. op 20 oktober, in Kortenaeken – Wachtbekken van Kersbeek-Miskom 1 ex. op 7 oktober, in Kortenaeken – Waanrode 1 ex. op 2 november, in Landen – Attenhoven 1 ex. op 19 oktober, in Tielt-Winge – Tielt 1 ex. op 10 december, in Tielt-Winge – Walenbos 1 ex. op 7 oktober, in Tienen – Bezinkingsputten 1 ex. op 11, 23 en 31 oktober en 13 december, 2 ex. op 19 en 27 oktober en 3 ex. op 20 oktober, in Tienen – Hakendover 1 ex. op 6 november, in Tienen – Oplinter 1 ex. op 20 oktober en in Zoutleeuw – Het Vinne 1 ex. op 8 december en 2 ex. op 21 oktober.

Een **Zeearend** *Haliaeetus albicilla* vloog op 28 oktober over Glabbeek – Bunsbeek (Karel Van Rompaey).

Er werden nog 19 **Bruine Kiekendieven** *Circus aeruginosus* gemeld, wat vergelijkbaar is met de 15 van vorig jaar in deze periode. Deze waren bijna allemaal in oktober. De waarnemingen waren in Aarschot met 1 ex. op 6 oktober, in Kortenaeken – Wachtbekken van Kersbeek-Miskom met 1 ex. op 18 oktober, in Scherpenheuvel-Zichem – Zichem met 1 ex. op 1 oktober, in Tienen – Bezinkingsputten met 1 ex. op 10 oktober, 2 ex. op 1 en 22 oktober en 3 ex. op 7 oktober en in Zoutleeuw – Het Vinne met 1 ex. op 1, 7, 9, 15 en 20 oktober

en van 3 tot 14 november en 2 ex. op 4 oktober. Met “maar” 84 waarnemingen was het relatief rustig wat betreft Blauwe Kiekendieven. Vorig jaar werden in deze periode 136 waarnemingen gedaan. Toch zijn deze 85 waarnemingen te veel om hier allemaal te gaan opsommen. Je vind de details op www.waarnemingen.be.

Er trokken weer grote aantallen **Buizerds** *Buteo buteo* door in oktober. We vermelden hier alleen de aantallen groter dan 15 ex.. We komen dan aan gegevens voor Holsbeek – St.-Pieters-Rode met 17 ex. op de 14 oktober, voor Landen – Attenhoven met 24 ex. op de 23 oktober, voor Scherpenheuvel-Zichem met 16 ex. op de 19 oktober en voor Tienen - Bezinkinsputten met 21 ex. op de 19 oktober, 26 ex. op de 6de november, 30 ex. op 7 oktober, 36 ex. op 27 oktober, 38 ex. op 11 oktober, 50 ex. op 10 oktober, 51 ex. op 31 oktober en 77 ex. op 23 oktober. Vanaf 28 oktober pleisterde het adulte vrouwtje **Ruigpootbuizerd** *Buteo lagopus* voor de derde opeenvolgende winter in Landen – Ezemaal (vele waarnemers). Ze was al zeker tot 21 februari aanwezig. Verder waren er nog waarnemingen van deze tot enkele jaren geleden heel zeldzame soort in Hoegaarden – Mene-Jordaanvallei op 28 oktober (Frans De Schamphelaere) en in Tienen – Grijpenveld op 19 oktober (Robin Guelinckx).

Visarenden *Pandion haliaetus*, alle solitaire exemplaren, werden waargenomen in Holsbeek – St.-Pieters-Rode op 14 oktober, in Scherpenheuvel-Zichem – Zichem op 19 oktober en in Zoutleeuw – Het Vinne op 1, 3, 5, 9, 10 en 11 oktober. De waarnemingen in het Vinne hebben waarschijnlijk betrekking op een langpleisterend exemplaar.

Smellekens *Falco columbarius* passeerden en pleisterden op een aantal plaatsen in de regio. Er waren waarnemingen, telkens van solitaire exemplaren tenzij anders vermeld, in Hoegaarden – Honsem Plateau op 3 oktober, in Holsbeek – St.-Pieters-Rode op 20 oktober, in Landen – Ezemaal op 5 november en 19 december, in Tienen – Bezinkingsputten op 1 (2 ex.), 7, 10, 11 (2 ex.), 14 (2 ex.), 19 en 20 oktober, in Tienen – Driebekveld op 29 november, in Tienen – Laterbroeken op 24 december en in Zoutleeuw – Halle-Booienhoven op 15 november. De laatste **Boomvalk** *Falco subbuteo* van het jaar vloog op 20 oktober rond in Zoutleeuw – Het Vinne. De waarnemingen van **Slechtvalken** *Falco peregrinus*, telkens solitaire exemplaren tenzij anders vermeld, werden gedaan in Bierbeek – Hazenberg op 12 december (2 ex.), in Boutersem op 23 december, in Glabbeek – Paddepoel op 11 november, in Hoegaarden – Honsem Plateau op 3 oktober, in Landen op 1 november en 23 december, in Landen – Attenhoven op 8 en 23 oktober, in Landen – Rumsdorp op 19 en 23 oktober, in Lubbeek op 30 november, in Scherpenheuvel-Zichem – Zichem op 1 december, in Tienen – Bezinkingsputten op 10, 11 en 18 oktober, 6 en 18 november en 6 december (2 ex.), in Tienen – Laterbroeken/Koeienweide op 16 en 29

december, in Tienen – Wijtbroek op 17 december en in Zoutleeuw – Het Vinne op 2 december.

Een late **Kwartel** *Coturnix coturnix* pleisterde op 14 oktober op één van de drooggevallen Bezinkingsputten in Tienen.

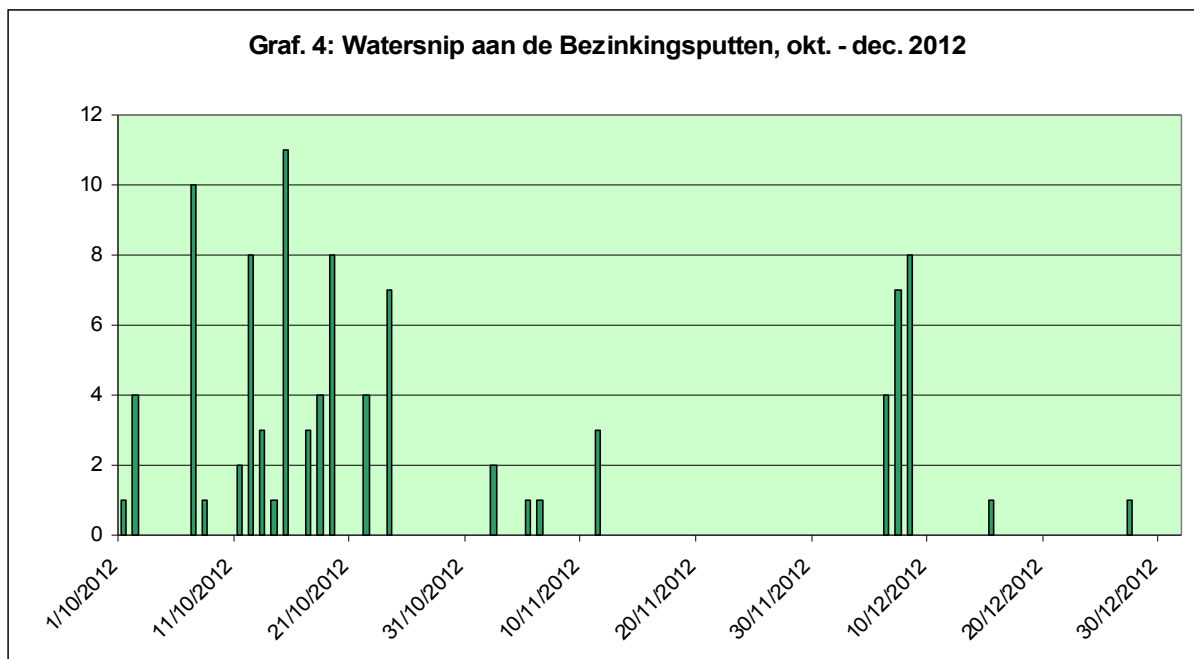
Er trokken niet al te veel **Kraanvogels** *Grus grus* richting zuiden over onze streek. De wind kwam niet genoeg uit oostelijk hoek op de moment van de Kraanvogeltrek. Er werden er gezien in Hoegaarden – Honsel met 1 ex. op 15 november, in Holsbeek met 3 ex. op 17 november, in Lubbeek met 3 ex. op 17 november, in Lubbeek – Linden met 1 ex. op 28 november, in Tienen met 1 ex. op 8 oktober en 2 december, in Tienen – Bezinkingsputten met 18 ex. op 29 november en 106 ex. op 21 november en in Zoutleeuw – Het Vinne met 1 ex. op 24 december en 2 ex. op 16 november.

De laatste **Kleine Plevier** *Charadrius dubius* van het jaar pleisterde op 10 oktober in Tienen – Bezinkingsputten. Hier zat ook telkens 1 **Bontbekplevier** *Charadrius hiaticula* op 14 en 27 oktober. Het aantal **Goudplevieren** *Pluvialis apricaria* ligt in het najaar nooit hoog maar op 6 en 7 december was er wel uitzonderlijke trek van deze soort in het binnenland waar te nemen. In Tienen – Bezinkingsputten werden die dagen resp. 216 en 320 ex. geteld. Verder vlogen over dit gebied 1 ex. op 1 en 8 oktober, 11 november en 10 december, 6 ex. op 6 november en 7 ex. op 9 november. Andere plaatsen met Goudplevieren waren Landen – Ezemaal met 6 ex. op 9 december, Linter – Orsmaal-Neerhespen met 1 ex. op 17 oktober en Tienen – Driebekveld met 2 ex. op 11 december. Nog in Tienen – Bezinkingsputten pleisterde een **Zilverplevier** *Pluvialis squatarola* van 10 tot 15 oktober, 1 ex. vloog hier over op 19 oktober.

We blijven nog even in Tienen aan de Bezinkingsputten met een **Kleine Strandloper** *Calidris minuta* op 1 oktober, telkens één **Bonte Strandloper** *Calidris alpina* op 12 en 27 oktober, 21 november en 6 december en 6 ex. op 1 oktober en een **Kemphaan** *Philomachus pugnax* van 1 tot 3 oktober.

Er werden iets meer **Bokjes** *Lymnocyptes minimus* waargenomen dan het vorige jaar, maar de aantallen blijven klein. Er waren waarnemingen in Kortenaeken – Wachtbekken van Kersbeek-Miskom met 1 ex. op 14 oktober, in Scherpenheuvel-Zichem – Vierkensbroek met 1 ex. op 28 oktober, in Tienen – Bezinkingsputten met 1 ex. op 15 oktober en 6 december en 2 ex. op 14 oktober en in Tienen – Zijpveld met 1 ex. op 8 en 13 december. In 11 gebieden werden **Watersnippen** *Gallinago gallinago* genoteerd. Dit is eigenlijk een laag aantal in vergelijking met de voorgaande jaren. Een overzicht geeft ons waarnemingen in Bierbeek – Verbrande Toren met 3 ex. op 6 november, in Diest – Paepenbroek met 3 ex. op 14 november, 6 ex. op 18 november en 7 ex. op 15 december, in Diest – Webbekomsbroek met 4 ex. op 14 december, 6 ex. op 15

oktober en 23 ex. op 14 oktober en 18 november, in Glabbeek – Paddepoel met 3 ex. op 7 oktober, in Hoegaarden – Mene- en Jordaanbeekvallei met 1 ex. op 8 november en 2 ex. op 26 oktober, in Kortenaeken – Wachtbekken van Kersbeek-Miskom met 1 ex. op 14 november, 2 ex. op 2 december, 10 ex. op 14 oktober en 12 ex. op 15 december, in Scherpenheuvel-Zichem – Zichem met 1 ex. op 14 oktober, in Scherpenheuvel-Zichem – Zichemsveld met 1 ex. op 26 december, in Tienen – Bezinkingsputten met 23 waarnemingsdagen en een maximum van 11 exemplaren (zie *Grafiek 4*), in Tienen – Laterbroeken met 1 ex. op 26 december en in Zoutleeuw – Het Vinne met 1 ex. op 11 november, 2 ex. op 29 oktober, 3 ex. op 10 november en 4 ex. op 4 en 25 november.

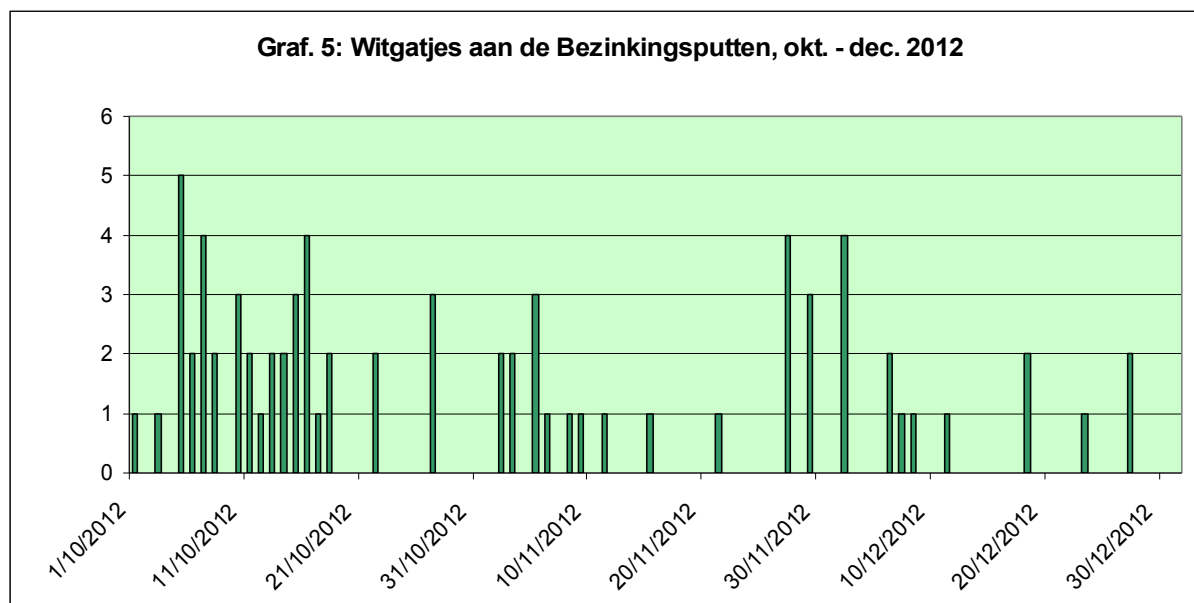

Er waren veel meldingen van **Houtsnippen** *Scolopax rusticola* . Maar liefst 32 waarnemingen werden ingegeven. Deze gebeurden in Aarschot met 2 ex. op 14 november, in Aarschot – Langdorp met 1 ex. op 13 november, in Aarschot – ’s Hertogenheide met 1 ex. op 19 december, in Boutersem – Butselbos met 1 ex. op 13 oktober, in Diest – Paepenbroek met 1 ex. op 15 en 29 december, in Glabbeek – Bunsbeek met 1 ex. op 31 december, in Hoegaarden met 1 ex. op 17 november, in Holsbeek – Kasteel van Horst met 1 ex. op 8 december, in Landen – Eliksem met 1 ex. op 17 december, in Landen – Ezemaal met 1 ex. op 4, 13 en 29 november en 5 en 29 december, 2 ex. op 18 december en maar liefst 7 ex. op 9 december, in Linter – Getebos met 1 ex. op 24 oktober, in Lubbeek – De Spicht met 1 ex. op 28 december, in Rillaar – Fruitteeltcentrum met 1 ex. op 26 december, in Scherpenheuvel-Zichem met 1 ex. op 26 december, in Tielt-Winge – Tafelbos met 1 ex. op 15 december, in Tielt-Winge – Walenbos met 1 ex. op 14 en 23 december, in Tienen – Bezinkingsputten met 1 ex. op 14 december, 2 ex. op 8 november en 4 ex. op 29 december, in Tienen – Het Aardgat met 1 ex. op 23 december, in Tienen – Zijpveld met 1 ex. op 18 december, in Tienen op

29 oktober en in Zoutleeuw – Het Vinne met 1 ex. op 9 en 28 december. Op 10 oktober pleisterde een **Grutto** *Limosa limosa* in Tienen – Bezinkingsputten. Dit is een late datum voor deze soort en een aantal kenmerken wezen in de richting van de ondersoort *islandica*. Spijtig genoeg bleef de vogel niet lang genoeg ter plaatse om de determinatie helemaal te kunnen bevestigen (Michaël Vandeput en Erwin Hoebrechts).

Er was in deze periode iets vreemd aan de hand met de **Wulpen** *Numenius arquata*. Normaal worden er amper of geen Wulpen gezien in onze regio in deze periode (2009: 1 ex., 2010: 3 waarnemingen, 7 ex., 2011: 0 ex.). Nu werden er in december groepen waargenomen in aantallen die we anders zelfs niet te zien krijgen in het voorjaar. November telde nog maar 2 waarnemingen met telkens 1 ex. in Tielt-Winge op 6 november en in Lubbeek op 8 november. Het eerste groepje van 6 ex. werd op 9 december pleisterend waargenomen in Landen – Laar, op een BO-akker. Daarna volgde 5 ex. op 15 december in Glabbeek – Paddepoel, 14 ex. op 16 december in Tienen – Laterbroeken met hier zelfs 21 ex. op 19 en 24 december en 19 ex. op 24 december in Hoegaarden – Outgaarden. Daarnaast waren er nog solitaire exemplaren in Boutersem – Roosbeek Vijvers op 10 december, in Tienen – Bezinkingsputten op 29 december en in Tienen – Laterbroeken op 27 december.

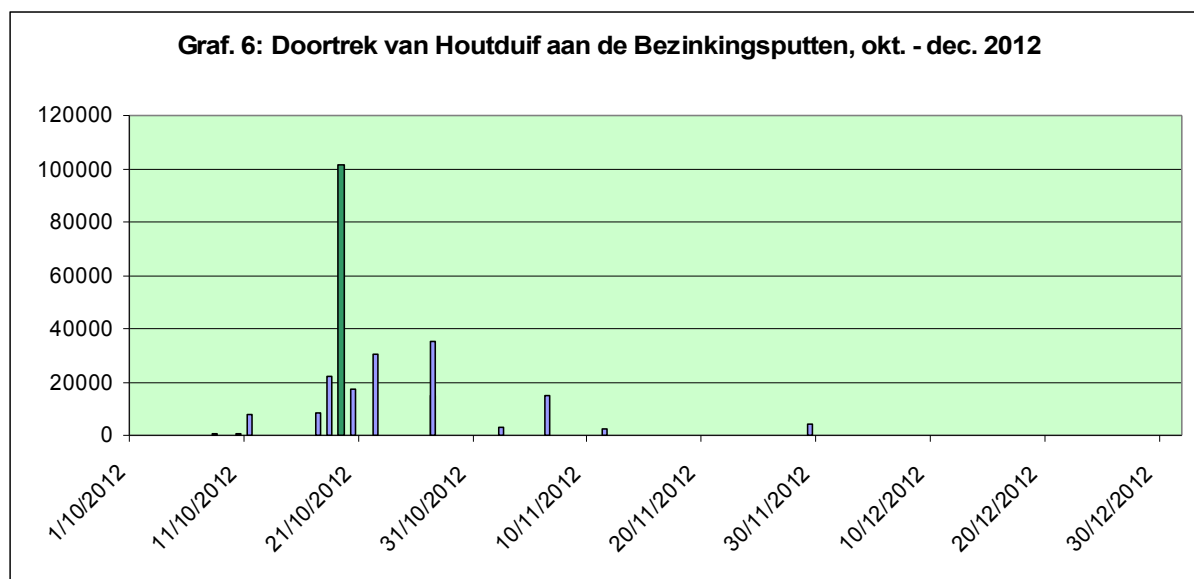
De laatste **Groenpootruiter** *Tringa nebularia* van het jaar pleisterde van 8 tot 12 oktober in Tienen – Bezinkingsputten. In 18 gebieden werden **Witgatjes** *Tringa ochropus* waargenomen. In Tienen – Bezinkingsputten werden er op 39 dagen waargenomen met een max. van 5 ex.. In **Grafiek 5** vind je alle gegevens terug.

In oktober hadden we de laatste **Oeverlopers** *Actitis hypoleucos* voor de winter met in Tienen – Bezinkingsputten telkens 1 ex. op 1, 2, 4 en 5 oktober.

Er werden 478 **Stormmeeuwen** *Larus canus* gezien met als grootste aantal 150 ex. op 27 december in Tienen – Laterbroeken. **Zilvermeeuwen** *Larus argentatus* waren er amper met in Aarschot 2 ex. op 3 december, in Aarschot – Achter Schoonhoven 1 ex. op 28 december, in Aarschot – Rillaar 2 ex. op 6 december, over Boutersem – Butselbos 1 ex. op 6 november en 5 ex. op 30 oktober, in Boutersem – Roosbeek Vijvers 1 ex. op 10 december, in Glabbeek – Paddepoel 8 ex. op 8 november, in Hoegaarden 4 ex. op 26 november, in Scherpenheuvel-Zichem 3 ex. op 8 december, in Scherpenheuvel-Zichem – Kloosterbeemden 1 ex. op 29 december, in Tienen – Bezinkingsputten 1 ex. op 2 en 18 december en 2 ex. op 11 december en in Zoutleeuw – Het Vinne 1 ex. op 2 december. Een adulte **Grote Mantelmeeuw** *Larus marinus* vloog op 6 november over Tienen – Bezinkingsputten (Michaël Vandeput).

Over Tienen – Bezinkingsputten vlogen dit najaar maar liefst 263394 **Houtduiven** *Columba palumbus* met als topdag 101740 ex. op 19 oktober. Vorig jaar werden op de beste dag 61.127 ex. geteld. Voor een overzicht kan men terecht op **Grafiek 6**.

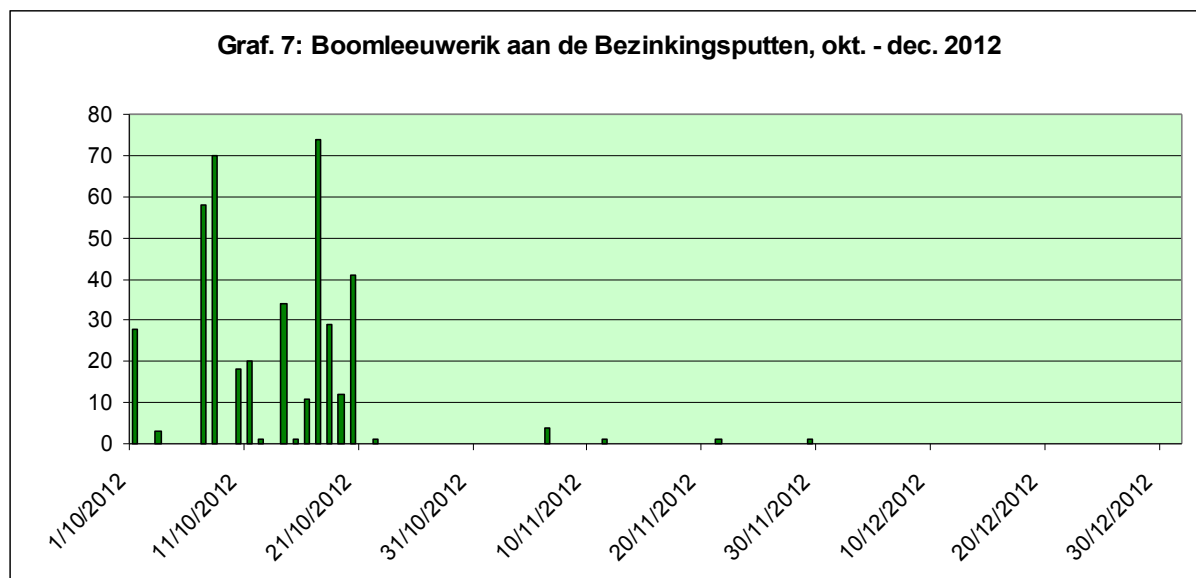
In Lubbeek verbleven de ganse periode tot max. 4 **Halsbandparkieten** *Psittacula krameri*, in Diest Centrum zaten 4 ex. op 3 oktober en 15 ex. op 28 november en in Aarschot – Demerdonken werd 1 ex. gezien op 21 december. De groep van 15 is het grootste aantal tot nu toe in onze regio geregistreerd.

Er werden 5 **Velduilen** *Asio flammeus* waargenomen. Deze zaten, allen 1 ex., op 10 oktober in Landen – Attenhoven, op 4 oktober in Tienen – Paddepoel en vlogen op 7, 17 en 22 oktober over Tienen – Bezinkingsputten.

Een late **Draaihals** *Jynx torquilla*, er waren in België dit jaar nog 8 latere waarnemingen, werd op 5 oktober waargenomen in Bierbeek – Blauwschuurveld (Michaël Abts).

Er werden niet zo heel veel **Middelste Bonte Spechten** *Dendrocopus medius* gezien. Telkens éénlingen, tenzij anders vermeld, werden waargenomen in Bierbeek – Meerdaalwoud/Mollendaalbos op 21 oktober en 11 november, in Boutersem – Butselbos op 22 november en 7 en 9 december, in Boutersem – Kasteel Park van Kwabeek op 16 november, in Glabbeek – Bunsbeek op 16 november, Holsbeek – Nieuwrode op 2 oktober en 18 november, in Lubbeek op 12 december (2 ex.), in Lubbeek – De Spicht op 16 december en in Tremelo – Laekdal op 8 november.

Er werden in totaal 546 **Boomleeuweriken** *Lullula arborea* gemeld waarvan in Tienen – Bezinkingsputten alleen al 408 ex.. Er werden er hier op 19 dagen gezien met een maximum van 74 ex. op 17 oktober. Bekijk alle gegevens in **Grafiek 7**.

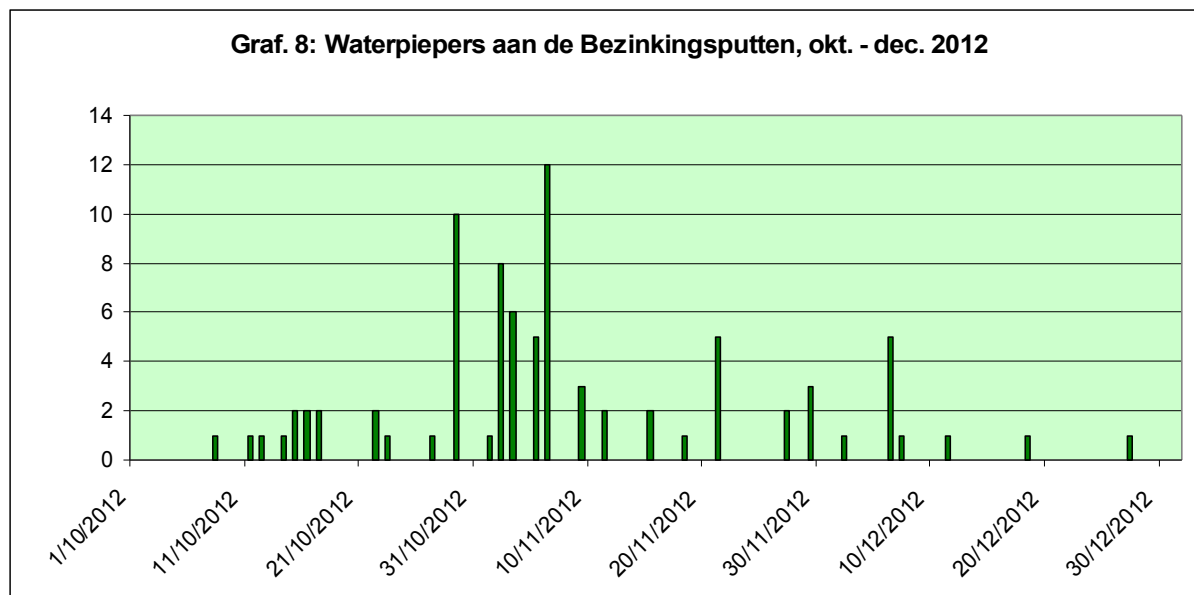

Verder waren er nog waarnemingen in Aarschot met 2 ex. op 14 oktober, 3 ex. op 7 oktober en 6 ex. op 6 oktober, in Aarschot – Fruitteeltcentrum met 1 ex. op 2 oktober, in Aarschot – Langdorp met 1 ex. op 11 november, in Aarschot – 's Hertogenheide met 4 ex. op 19 oktober, in Bierbeek – Zandgroeve Korbeek-Lo met 1 ex. op 15 en 19 oktober, 7 ex. op 4 november en 8 ex. op 17 oktober, in Bierbeek – Vinaaf met 2 ex. op 16 oktober, in Boutersem – Kerkom met 3 ex. op 1 oktober, in Boutersem – Roosbeek met 12 ex. op 21 oktober, in Glabbeek – Paddepoel met 1 ex. op 21 oktober, in Holsbeek met 1 ex. op 7 oktober, in Holsbeek – Dunbergbroek met 1 ex. op 7 oktober, in Holsbeek – St.-Pieters-Rode met 1 ex. op 14 oktober, 7 ex. op 6 oktober, 11 ex. op 21 oktober en 14 ex. op 20 oktober, in Landen – Attenhoven met 1 ex. op 23 oktober, 4 ex. op 19 oktober en 11 ex. op 8 oktober, in Scherpenheuvel-Zichem met 1 ex. op 1 oktober en 4 ex. op 7 oktober, in Scherpenheuvel-Zichem – Zichem met 1 ex. op 21 oktober, in Scherpenheuvel-Zichem – Zichemsveld met 5 ex. op 11

november, 4 ex. op 19 oktober en 11 ex. op 14 oktober, in Tienen – Langveld/Kloosterveld met 1 ex. op 21 oktober en 8 ex. op 6 oktober.

De laatste **Boerenzwaluw** *Hirundo rustica* werd op 28 oktober waargenomen in Holsbeek, de laatste **Huiszwaluwen** *Delichon urbicum* werden op 16 oktober waargenomen in Landen – Attenhoven en in Tienen – Bezinkingsputten.

In Bierbeek – Blauwschuurveld pleisterde een **Roodkeelpieper** *Anthus cervinus* op 7 oktober (Michaël Abts), over Hoegaarden – Honsel vlog 1 ex. op 1 oktober (Freek Verdonckt) en in Tienen – Bezinkingsputten pleisterde 1 ex. van 11 tot 14 oktober (Michaël Vandeput, Philippe Smets, Erwin Collaerts, Peter Collaerts, Kurt Boux). Op 11 oktober vlog de laatste **Boompieper** *Anthus trivialis* over Tienen – Bezinkingsputten. **Waterpiepers** *Anthus spinoletta* trokken van hun broedgebieden in de Europese gebergten terug naar de lage landen om te overwinteren. Bij ons in de valleigebieden werden er heel wat gezien. Het gebied met de meeste waarnemingen was in Tienen – Bezinkingsputten met 29 waarnemingsdagen en een maximum van 12 ex.. Dit was heel wat minder dan vorig jaar toen er in hetzelfde gebied een max. van 90 ex. werd geteld op een aanwezigheid van 31 dagen. Het lag dus zeker niet aan het feit dat er minder werd geteld. De aantallen voor Tienen staan in **Grafiek 8**.

Andere waarnemingen werden gedaan in Diest – Molenstedebroek met 1 ex. op 12 november en 3 ex. op 15 december, in Diest – Webbekomsbroek met 2 ex. op 17 november, 6 ex. op 18 november en 7 ex. op 14 december, in Glabbeek – Paddepoel met 1 ex. op 30 oktober en 15 en 30 december, 4 ex. op 27 oktober en 27 ex. op 17 november, in Holsbeek – Dunbergbroek met 1 ex. op 8 december, in Kortenaeken – Wachtbekken van Kersbeek-Miskom met 10 ex. op 14 november, in Landen – Wange met 1 ex. op 13 december, in Scherpenheuvel-Zichem – Vierkensbroek met 1 ex. op 23 november en 2 en 21

december, in Scherpenheuvel-Zichem – Zichemsveld met 1 ex. op 11 november, in Tienen – Driebekveld met 2 ex. op 27 december, in Tienen – Getevallei Zuid met 2 ex. op 24 december, in Tienen – Het Aardgat met 1 ex. op 15 december, in Tienen – Laterbroeken/Koeienweide met 1 ex. op 18 november en 15 december en in Zoutleeuw – Het Vinne met 5 ex. op 11 oktober. De laatste **Gele Kwikstaart** *Motacilla flava* van het jaar pleisterde op 20 oktober in Bierbeek – Vinaaf.

Vanaf november werden dit jaar heel wat **Pestvogels** *Bombycilla garrulus* waargenomen. Op maar liefst 16 plaatsen werden er gezien. De plaatsen waren Aarschot – Achter Schoonhoven met 2 ex. op 4 december (Guy Janssens), Aarschot – Fruitteeltcentrum met 1 ex. op 18 december (Erwin Collaerts), Bekkevoort met 2 ex. op 5 december (Roels Baets), Diest Centrum met 11 ex. op 10 november (André Van de Laer), Diest – Webbekom met 2 ex. op 13 december (PJ Nijns), Hoegaarden – Honsem met 1 ex. op 24 december (Freek Verdonckt), Lubbeek met 1 ex. op 7 november (Gerda Van Hoovels), Lubbeek – Linden met 1 ex. op 13 november (Johan de Rycke), in Scherpenheuvel-Zichem – Scherpenheuvel met 1 ex. op 19 december (Ferdinand Nijs), in Scherpenheuvel-Zichem – Zichem met 1 ex. op 11 november (Marc Herremans), 1 ex. op 12 december (Frank Van de Meutter) en 2 ex. op 9 november (Marc Herremans), in Tienen – Bezinkingputten met 1 ex. op 6 november (Michaël Vandeput) en 31 december (Robin Guelinckx), in Tienen – Elzenbosveld met 1 ex. op 18 december (Simon Feys), in Tienen – Getevallei Zuid met 1 ex. op 31 december (Philippe Smets), in Tienen – Zijpveld met 1 ex. op 23 december (Robin Guelinckx), in Tienen met 1 ex. van 27 tot 29 december (Michaël Vandeput, e.a.), in Tienen – Domein Reynaerts met 2 ex. op 11 november (Philippe Smets) en in Zoutleeuw – Het Vinne met 3 ex. op 7 november (Philippe Smets).

Er werden nog op 4 plaatsen **Gekraagde Roodstaarten** *Phoenicurus phoenicurus* waargenomen. De laatste 2 van het jaar pleisterde op 20 oktober in Bierbeek, beide in een andere tuin. De andere zaten in Tienen – Bezinkingsputten op 11 oktober en in Tienen – Langveld/Kloosterveld op 6 oktober (2 ex.). Winterwaarnemingen van **Roodborsttapuiten** *Saxicola rubicola* werden gedaan in Diest – Webbekomsbroek op 26 november, in Glabbeek – Paddepoel op 30 december, in Scherpenheuvel-Zichem – Vierkensbroek op 2 november (2 ex.) en in Tienen – Koeienweide op 16 december. De laatste **Tapuit** *Oenanthe oenanthe* voor België van 2012 pleisterde op 18 november in Bekkevoort.

Voor **Beflijsters** *Turdus torquatus* was het weer pover met slechts waarnemingen op 20 oktober in Bierbeek – Zandgroeve Korbeek-Lo, op 7 en 20

oktober in Tienen – Bezinkingsputten en op 15 oktober in Tienen – Driebekveld. Het ging telkens om waarnemingen van 1 ex..

Pas de tweede **Graszanger** *Cisticola juncidis* voor onze regio vloog op 8 oktober over Diest – Webbekomsbroek (Philippe Smets en Johan Laeremans). De eerste zat in mei – juni 2007 in het Tiens Broek. Een **Bladkoning** *Phylloscopus inornatus* werd op 19 oktober geringd in een tuin in Scherpenheuvel-Zichem – Zichem (Marc Herremans).

Er werden in de vorige periode al meer **Vuurgoudhaantjes** *Regulus ignicapillus* gezien dan in juli – september 2011. Ook voor deze periode werden er heel wat meer genoteerd dan het voorgaande jaar. Zo zaten er, telkens solitaire exemplaren, in Bierbeek – Meerdaalwoud op 26 november, in Boutersem – Butselbos op 8 oktober, in Landen – De Beemden op 6, 9, 28 en 30 november, in Bierbeek – Molensteen op 10 november, in Scherpenheuvel-Zichem – De Kuilen op 20 en 21 december en in Zoutleeuw – Het Vinne op 13 november.

In Tienen pleisterde een **Witkopstaartmees** *Aegithalos caudatus caudatus* op 29 december (Renaat Polfliet).

Er waren 64 meldingen van **Kuifmezen** *Lophophanes cristatus*. Traditioneel kwamen deze zo goed als allemaal uit de noord, noordwest en westhoek van ons werkingsgebied. Voor de details, kijk op de kml.file die op de website is toegevoegd.

Sommige jaren zijn er amper, andere jaren zit het er bij wijze van spreken vol mee, **Zwarte Mezen** *Periparus ater*. Er werden er niet minder dan 335 gemeld. Hierbij zaten ook 93 ringvangsten. Vorig jaar hadden we in deze periode amper 3 waarnemingen. De details op dit grote aantal kan je bekijken op vwgob.waarnemingen.be.

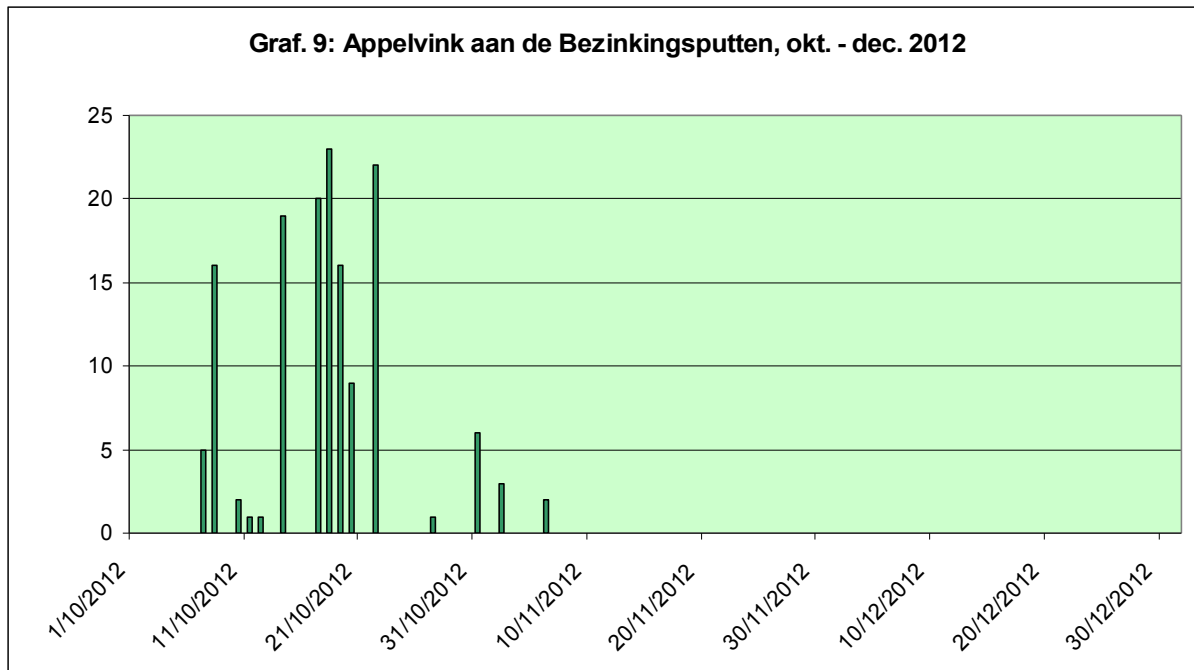
In Tienen – Bezinkingsputten had je ook een goede kans om dit najaar **Buidelmezen** *Remiz pendulinus* waar te nemen. Zo zaten er 1 ex. op 18, 18, 19, 22 en 31 oktober, 2 ex. op 17 oktober, 3 ex. op 1 oktober en 7 ex. op 14 oktober. In Zoutleeuw – Het Vinne zat 1 ex. op 10 november.

In het artikel over de **Klapekster** *Lanius excubitor* dat in het vorige nummer verscheen, schreven we nog over de toename van de soort de laatste jaren. Deze winter konden we spijtig genoeg enkel een daling in de aantallen vaststellen. Er waren waarnemingen van telkens 1 ex. in Scherpenheuvel-Zichem – Vierkensbroek op 28 oktober, 18 november en 14 en 29 december en in Tienen – Bezinkingsputten op 31 december.

Het was een heel goed najaar voor vinkachtigen. Er volgt hier een uitgebreid overzicht. **Europese Kanaries** *Serinus serinus* waren exclusief in Tienen – Bezinkingsputten waar te nemen met solitaire exemplaren op 7, 8, 16, 17, 18, 20, 22, 27 en 31 oktober. Het ging hier telkens om een overvliegende vogel maar mogelijk gaat het voor sommige dagen over hetzelfde exemplaar. **Sijzen** *Carduelis spinus* deden het meer dan uitstekend met 2020 gemelde exemplaren. Het is jaren geleden dat we de soort nog in zulke aantallen in de regio zagen. Er waren een hele reeks niet tot op soort gedetermineerde **Barmsijzen** *Carduelis cabaret/flammea*. We geven hier het volledige overzicht met waarnemingen in Aarschot met 1 ex. op 7 oktober en 17 november, 2 ex. op 27 december, 3 ex. op 12 december en 5 ex. op 9 december, in Aarschot – Demerdonken met 5 ex. op december, in Bierbeek – Korbeek-Lo Zandgroeve met 2 ex. op 4 november, in Diest – Webbekomsbroek met 1 ex. op 8 oktober, in Glabbeek – Kasteel Bunsbeek ket 1 ex. op 8 december, in Glabbeek – Paddepoel met 1 ex. op 21 oktober, in Holsbeek – De Zicht met 1 ex. op 7 oktober, in Holsbeek – Dunbergbroek met 1 ex. op 5 en 16 december, in Landen – Attenhoven met 1 ex. op 19 en 23 oktober, in Lubbeek met 2 ex. op 18 december en 4 ex. op 7 december, in Scherpenheuvel-Zichem – Averbode met 1 ex. op 29 december, in Scherpenheuvel-Zichem – Vierkensbroek/Kloosterbeemden met 1 ex. op 17 en 23 november en 29 december, in Scherpenheuvel-Zichem – Zichem met 1 ex. op 27 oktober en 10 november, 2 ex. op 24 november en 3 ex. op 20 oktober, in Tienen – Bezinkingsputten met 1 ex. op 1, 8 en 27 oktober en 5 november, 2 ex. op 7, 15 en 17 oktober, 3 ex. op 10 oktober, 4 ex. op 19 en 20 oktober, 5 ex. op 18 oktober en 10 ex. op 22 oktober en in Zoutleeuw – Het Vinne 2 ex. op 7 november. **Grote Barmsijzen** *Carduelis flammea* zaten Diest – Webbekomsbroek met 10 ex. op 17 november, in Kortenaken – Wachtbekken van Kersbeek-Miskom met 4 ex. op 2 december en in Scherpenheuvel-Zichem – Doodbroek met 2 ex. op 13 november. **Kleine Barmsijzen** *Carduelis cabaret* waren er ook met in Aarschot 10 ex. op 1 december, in Aarschot – Achter Schoonhoven 1 ex. op 8 december, in Bierbeek – Vinaaf 3 ex. op 30 december, in Boutersem – Butselbos 2 ex. op 6 december, in Diest – Molenstedebroek 15 ex. op 19 november, in Diest – Wallen 1 ex. op 20 oktober, in Kortenaken – Wachtbekken van Kersbeek-Miskom 1 ex. op 14 november, in Lubbeek 1 ex. op 8 en 16 november en 2 ex. op 14 oktober, in Lubbeek – De Spicht 2 ex. op 16 november, in Scherpenheuvel-Zichem – Vierkensbroek/Kloosterbeemden 1 ex. op 2 november en 2 en 21 december, 2 ex. op 17 november, 5 ex. op 23 november en 10 ex. op 10 december, in Scherpenheuvel-Zichem – Zichem 1 ex. op 20 oktober en in Tienen – Kuntich Terrassenlandschap 2 ex. op 19 oktober.

De kleine aantallen **Kruisbek** *Loxia curvirostra* van de vorige periode kregen een vervolg met terug kleine aantallen. Maar met maar 4 waarnemingen werden er in oktober – december 2011 nog veel minder gezien. Dit jaar waren er in

Aarschot met 1 ex. op 7 oktober, in Aarschot – Langdorp met 9 ex. op 20 oktober, in Holsbeek – De Zicht met 1 ex. op 7 oktober, in Kortenaeken – Waanrode met 2 ex. op 22 oktober, in Lubbeek met 2 ex. op 7 en 14 oktober, in Scherpenheuvel-Zichem – Averbode met 1 ex. op 2 november en 15 ex. op 9 november, in Scherpenheuvel-Zichem – Zichem met 1 ex. op 14 oktober, 2 ex. op 8 en 20 oktober en 8 ex. op 12 oktober, in Tielt-Winge – St.-Joris-Winge met 2 ex. op 31 oktober, in Tienen – Bezinkingsputten met 1 ex. op 10 oktober, 6 ex. op 7 oktober en 8 ex. op 2 oktober, in Tienen – Langveld/Kloosterveld met 1 ex. op 23 oktober en in Zoutleeuw – Kleine Getevallei met 1 ex. op 2 november. Ook **Goudvinken** *Pyrrhula pyrrhula* deden het gelukkig veel beter dan in 2011. Er was een hele reeks van waarnemingen en deze gebeurden in Aarschot – Achter Schoonhoven met 3 ex. op 11 november, in Aarschot – 's Hertogenheide met 1 ex. op 26 november en 30 december en 2 ex. op 27 december, in Bierbeek – Mollendaalbos met 1 ex. op 5 december, in Diest – Vallei van de Drie Beken met 1 ex. op 8 november, in Holsbeek – De Zicht met 1 ex. op 7 oktober en 18 november, in Holsbeek – Dunbergbroek met 1 ex. op 16 november en 5 december, in Kortenaeken – Wachtbekken van Kersbeek-Miskom met 1 ex. op 14 november, in Linter – Getebos met 1 ex. op 24 oktober, in Lubbeek met 2 ex. op 1 december, in Scherpenheuvel-Zichem – Vierkensbroek met 1 ex. op 1 december, 2 ex. op 8 december, 3 ex. op 17 november en 5 ex. op 29 december, in Scherpenheuvel-Zichem – Zichem met 1 ex. op 20 oktober, in Tielt-Winge – Walenbos met 2 ex. op 12 november, in Tienen – Bezinkingsputten met 1 ex. op 8 oktober en 5 november, 3 ex. op 6 november en 4 ex. op 19 oktober, in Tremelo – Laekdal met 1 ex. op 24 november en in Zoutleeuw – Het Vinne met 1 ex. op 16 en 28 november en 9 december en 3 ex. op 14 december. Tot op de ondersoort **Noordse Goudvink** *Pyrrhula pyrrhula pyrrhula* gedetermineerde exemplaren zaten in Aarschot – Meertsels op 21 november (1 ex.), in Diest – Molenstede Boven Blaasberg op 11 december (2 ex.), in Hoegaarden – Honsem op 6 december (1 ex.) en in Scherpenheuvel-Zichem – Averbode op 4 november (1 ex.). Het was een topjaar voor **Appelvinken** *Coccothraustes coccothraustes* met een aantal van 262 waargenomen exemplaren in 26 gebieden. Het overgrootste deel van deze waarnemingen had betrekking op overvliegende exemplaren. De plaats met de meeste gegevens was Tienen – Bezinkingsputten met 15 waarnemingsdagen en een maximum van 23 ex., zie **Grafiek 9**. Voor de andere waarnemingen kan je terecht op vwgob.waarnemingen.be.

Van 28 tot 30 oktober pleisterde een **Sneuwgors** *Plectrophenax nivalis* in Hoegaarden – Outgaarden Plateau. Het is al van de jaren '90 geleden dat de soort nog pleisterde in de regio (Willem Laeremans, Erwin Collaerts, Peter Collaerts, Erwin Hoebrechts, Els Marjaux, Kurt Boux, Maarten Schurmans, Philippe Smets, Michaël Vandeput en Renaat Polfliet). Op 16 december pleisterden 2 ex. in Linter – Neerlinter maar de foto's zorgen spijtig genoeg voor meer vraagtekens dan voor duidelijkheid (Wim Fourie en Ronny Huybrechts). Nog een exemplaar vloog op 11 november over Tienen – Bezinkingsputten (Michaël Vandeput).

Deze waarnemingsrubriek kwam tot stand enkel en alleen met de gegevens die werden ingevoerd op www.waarnemingen.be. We bedanken dan ook alle waarnemers voor het ingeven van hun waarnemingen op de site.

Een lijst met de waarnemers vind je terug op de website van de VWG: www.vogelwerkgroep-oost-brabant.be. Meer details over de waarnemingen zijn te vinden op www.waarnemingen.be.

De waarnemingen werden niet gecontroleerd op hun juistheid en sommige dienen eventueel nog onderzocht te worden door het BAHC (Belgisch Avifaunistisch Homologatiecomité).

Peter Collaerts

- Op onze website www.vogelwerkgroep-oost-brabant.be vindt u, in de rubriek Waarnemingen, dit tekstverslag terug aangevuld met de grafieken

waarvoor in dit tijdschrift wat weinig plaats is. U vindt er ook steeds een lijst van de waarnemers.